

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

విల్లూర్ నడూదూర్ శ్రీ కరుణాకరాచార్యేణ విరచితం

॥ నవనీతహనుమత్ శతకం ॥
(ప్రాభంజనిప్రాస శతకం)

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ నవనీతహనుమత్ శతకం ॥

1. ప్రారంభప్రకరణం

నవనీతమయం నౌమి నవసంవత్సరే కపిం |

నవమీజపదాసక్తం నవవ్యాకృతిపండితం || 1 ||

నిషంగీ నవనీతేన నిషంగీ స్వజనేషు చ |

నిషంగీ యజుషాం లక్ష్మ్యే నిషంగీ క్షేమదోఽస్తు మే || 2 ||

నవనీతవిలిప్తాంగో నవనీతవిలేపనం |

నవం చక్రే యదీయానాం నవం మాం తనుతాదయం || 3 ||

నటథక్కాజసూత్రాణాం స్ఫుటం వేత్తా గిరాం మునేః |

ఘటజస్య హృదం కేతుపటస్థః క్షేమదోఽస్తు మే || 4 ||

అనుమానవతాం శ్రేష్ఠో హనుమానస్తు మే శ్రియై |

మనువంశ్యహరేర్నామ్నా మనుమానితి విశ్రుతః || 5 ||

అంజనాభతనౌ రక్తం అంజనాతనయం భజే |

భంజనం ద్విషతాం ధత్తే రంజనం స్వజనస్య యః || 6 ||

రామాంగవర్ణనం కృత్వా శ్యామాం రామస్య సుందరీం |

భా-మా-పూర్ణముఖీం చక్రే యో మాం పాయాత్ స మరుతిః || 7 ||

బాహువేగేఽతులం లోకే ప్రాహుర్యం స కపిశ్వరః |

రాహుమాతుర్నిహంతా మాం రాహుకేతుభయాదవేత్ || 8 ||

మందేతరదయాయుక్తం మందసోదరమంత్రిణం |

మందపీడానివృత్యర్థం మందరేణ సమం భజే || 9 ||

ఆయుషాఽథ సుదీర్ఘేణ వాయుసూనుమలంకృతం |
నా యుతస్సేవమానస్సాస్యదాయుషా మహతా భువి || 10 ||

హేమాచలసమాకారం రామాంఘ్రిరతమాశ్రయే |
సామాదివేదసారజ్ఞం సీమాతీతయశోనిధిం || 11 ||

స పితా పవనో యస్య కపివర్యశ్చ కేసరీ |
అపివద్వచనం యస్య కపిసింహస్స మామవేత్ || 12 ||

స్కందతాతాంశమూర్తిర్యో మందతాతేన శిక్షితః |
కందుకీకృతకైలాసనందనారిస్స మామవేత్ || 13 ||

వాతా త్మజాతమీడేఽహం సీతాశోకహారం కపిం |
పాతాలాద్భవనామ్నో మాం పాతాఽస్తే యస్య విక్రమః || 14 ||

కరిరాజగతౌ మాయానరి విష్ణౌ సదా రతః |
అరినాశమసౌ కృత్వా పరిపాతు కపిస్స మాం || 15 ||

పలాశదండపాణిస్సృఙ్ పలాశనిధనం దధత్ |
ఫలాశాక్ష్యసూర్యోఽవ్యాత్ మలాన్యాశ్వపహృత్య మాం || 16 ||

హరిపాదరతో నిత్యం హరిరాజస్య మంత్రిషు |
గరిమాదిసుసిద్ధ్యాఢ్యః హరిభక్తిం దధాతు మే || 17 ||

హస్తే భేషజగోత్రేంద్రం హస్తీవక్త్రపితుః ప్రియం |
మస్తకే చ దధత్ పాయాత్ నిస్తులో మాం కపీశ్వరః || 18 ||

నాదాగమరసజ్ఞోఽయం పాదాబ్జే ధ్యాయతస్సదా |
వేదాననస్య సర్వస్వం దాతా మే నాత్ర సంశయః || 19 ||

వరుణాలయమాతీర్ణః కరుణామివ రూపిణీం |
తరుమూలే సమాసేవీ కురుతాత్ కరుణాం మయి || 20 ||

2. ఆచ్ - ప్రకరణం

అంగదాదినుతో దద్యాత్ మంగలం మారుతిర్మమ |
రంగనాథరతే తస్మిన్ తుంగకీర్తి రతేస్సదా || 21 ||

ఆనందం బ్రహ్మణో విద్వాన్ సానందాన్ తనుతాత్ నతాన్ |
వీనం దమయతో వేగాత్ సానందో యస్య రాఘవః || 22 ||

ఇనమిడే హరీంద్రైస్త్వం పనసాదిభిరానతం |
వనవాసరతే సక్తం జనకస్య గిరా హరౌ || 23 ||

ఈరయంతం సదా రామతారకం తమహం భజే |
నీరధిం ప్రసముత్తిర్ణం కీరవాణ్యాః కృతే కపిం || 24 ||

ఉదయే ద్యుమణిం స్వీయే ఉదయే గ్రసితుం ప్లుతః |
హృదయం మేఽధిరూఢస్యన్ సదయం సంప్రసీదతు || 25 ||

ఊనకార్యరతాత్తస్మాత్ హీనరాక్షసపుంగవాత్ |
యేన దేవ్యుద్ధతా చిత్తం తేన మే నాథవత్ సదా || 26 ||

ఋక్షవృద్ధవచోవృద్ధః యక్షజాతారిపౌ రతః |
రక్షసాం నాశకో భూయాద్రక్షణాయ సదా మమ || 27 ||

ఋణాతి నిజగానేన ఘ్రూణాహరిసమాకృతిః |
వీణామునేశ్చ జేతాఽయం శోణాయితహనుః కపిః || 28 ||

ఏక ఏవ సమర్థో యోఽశోకకాననభంజనే |
సాకమేష మయా భూయాత్ పాకచింతా హరన్ మమ || 29 ||

ఐంద్రశత్రుకపేర్మిత్రం ఐంద్రవ్యాకృతివల్లభం |
ఐంద్రికాకాక్షిహారీష్టం సాంద్రభక్తిరహం భజే || 30 ||

ఓఘమేఘస్వనో వాగ్మీ మేఘనాదరణేఽస్త్రజం |
మోఘమాకలయద్వంధం రాఘవే భక్తిమాన్ కపిః || 31 ||

ఔషధధాద్రిధరో జైత్రఘోషదో ధ్వజమాస్థితః |
తోషదః పాండవానీకే భీష్యన్ కురువాహినీం || 32 ||

అం సదా భావయంతం తం అంసదేశే నిజే స్థితం |
సంసరత్తాపహర్తారం తం సరణ్యసుతం భజే || 33 ||

అ ఇత్యభిధయా ఖ్యాతే స ఇంధే భక్తిమాన్ కపిః |
అ-ఇ-ఉణ్ ముఖసూత్రాణాం య ఇహైకో రహస్యవిత్ || 34 ||

3. హాల్ - ప్రకరణం

కనకాచలసంకాశః మనసా ధృతరాఘవః |
పనసాపూర్ణకుక్షిర్మే ధనమైంద్రం దదాతు సః || 35 ||

ఖగరాజసమో వీర్యం ఖగసంపాతివాక్యతః |
సగరాత్మజతామాప్తం గగనేన తరన్నవేత్ || 36 ||

గతిమాన్ మతిమానేషు పతిదూతస్సమాగతః |
ఇతి యో మానితో దేవ్యా పతితం పాలయేత్ స మాం || 37 ||

ఘనమధ్యే చరన్ లంకావనమధ్యేఽథ జానకిం |
ఘనదుఃఖాదవన్నాతు ధనదానుజభీతిదః || 38 ||

జాదిశబ్దం న జానేఽహం వేదివహ్నిరివ జ్వలన్ |
ఆదిమూలపదే సక్త! స్వాదిమూలర్ష! రక్ష మాం || 39 ||

చయం సర్వకలానాంచ జయం సర్వరణేష్వపి |
అయం చాపి దదద్రక్షేత్ అయం మాం కపిపుంగవః || 40 ||

ఛాయాపతివినేయోఽసౌ మాయానరి సదా రతః |
మాయాః క్లేశహరో వాగ్భిః పాయాదస్మానపాయతః || 41 ||

జయం రాఘవసేనాయాం నయం వాచి నిరంతరం |
శ్రియం చాఽపి సదా భక్తేష్వయం దత్తే మహాకపిః || 42 ||

ఝషకూర్మాదిరూపేషు తుషబుద్ధిం దదత్ స్వయం |
సుషమాం రాఘవస్యైష ఇషమాతనుతే మతేః || 43 ||

ఞాదిరస్తి పదం నైవ మేదినీతనయాకృతే |
సూదితాఽశోకదావ త్వం వాదిభీకర! రక్ష మాం || 44 ||

టంకహస్తకృతం పుణ్యం టంకయత్ హరతా సదా |
కంకరాజప్రియేణాహం అంకితస్వహృదం భజే || 45 ||

ఠాంతం పాదీం స్వయం ఛాయాకాంతం నత్వాప్తవాన్ కపిః |
శాంతం రామం సదా ధ్యాయన్ స్వాంతం భూషయతాన్మమ || 46 ||

డమరోరుదితం సూత్రం కమలస్వాస్తతో భజన్ |
అమలస్వాంతగంభీరః మమ శం తనుతాం కపిః || 47 ||

ఢాలివర్గం జయన్ యుద్ధే మాలినం జంబుపూర్వకం |
వాలిసోదరమంత్రి మాం కేలిమానవతాత్ కపిః || 48 ||

ణాంతకావ్యమహోహారే భాంతమేనం మహాకపిం |
శాంతమేవం భజత్ చిత్తం నాంతమేతి ముదో మమ || 49 ||

తమసాత్తిరవాసీ యం కమలాదుఃఖహారిణం |
తమసో దూరగం వక్తి నమసాఽహం వృణోమి తం || 50 ||

థం తమౌషధపూర్ణం యః థం హరన్ సుహృదామధాత్ |
థం దదత్ భజతామేష థం పరం భాతి వానరః || 51 ||

దయానిధిమహం మాన్యం నయానమాశ్రయం శ్రయే |
మయాత్మజాపతౌ యేన భయావతరణం కృతం || 52 ||

ధనదానుజసైన్యం యో ఘనఘూషేణ భీషయన్ |
వనమస్య బభంజసౌ ఘనకాంతిరతో జయేత్ || 53 ||

నగరాజసుతా తిథ్యం ఖగరాజజవస్స్వయం |
న గతో కార్యసక్తోఽసావగదోఽస్తు సదా మమ || 54 ||

పలాశసైన్యహంతాఽసౌ కలాసు కుశలః కపిః |
నలాదిసుహృదామిష్టో మలాని నుదతాన్మమ || 55 ||

ఫలాయతే రవిర్యస్య పలాయంతే నిశాచరాః |
బలాద్యస్య పరం భీతాః కలాదక్షో విభాతి సః || 56 ||

బలారిసుతహంతుర్యో బలాధానపటుః కపిః |
స లాభాయ భవేదస్మై శిలాయుధధరః ప్రభుః || 57 ||

భజతాం క్షేమదో భక్త్యా గజవక్త్రపితుః కపిః |
నిజవీర్యోదితో నిత్యం గజసంపత్ప్రదోఽస్తు మే || 58 ||

మనసోఽపి ద్రుతం గచ్ఛన్ పనసాదిభిరీడితః |
ఘనవర్ణే రతో రామే మనసి స్తాత్సదా మమ || 59 ||

యక్షకన్యా హతా యేన రక్షసాం జాతిమాశ్రితా |
పక్షమస్య జయం నేతా రక్షతాన్మారుతిస్స మాం || 60 ||

రజనీశముఖం రామం గజతుల్యగతిం చ యః |
సజయం కురుతే నిత్యం భజ తం వాయునందనం || 61 ||

లవతాతరతం నౌమి లవణాబ్ధిం పురా తరన్ |
అవనం యోఽతనోత్తస్యా అవనీదుహితుః కపిః || 62 ||

వనజాయతనేత్రం తం మనసా చింతయన్ సదా |
కనకాచలసంకాశో జనయేన్మమ సద్గతిం || 63 ||

శతయోజనవిస్తీర్ణం ప్లుతమబ్ధిమహం త తః |
కృతరాఘవక్టెంకర్య స్తు తమీడేఽపి సీతయా || 64 ||

షడంగానాప యో వేదాన్ ఘటం మత్వా వృతాత్ పురా |
అడంధీరహితం సోఽయం జడం మాం పాలయేత్ కపిః || 65 ||

సవనాదావశక్తోఽహం పవనాత్మజ! తే కృపాం |
అవనాయాశ్రయే దాసః నవవ్యాకృతిపండిత! || 66 ||

హలపద్ధతినామ్రాఢ్యాం ఖలరావణపీడితాం |
అలమేకః పరిత్రాతుం మలనాశాయ మేఽప్యసౌ || 67 ||

4. అంగవృత్తాంతప్రకరణం

లంకారక్షకరాక్షస్యాశ్శంకాదాయభుజాబల! |
శంకాదూరాం శణేర్బుద్ధిం శం కామపి చ సంపదం || 68 ||

అక్షరాక్షసతా తాదివక్షోభేదకసద్భుజ! |
అక్షరాస్యవరం కృత్వా రక్ష మాం పవనాత్మజ! || 69 ||

భుజసారసమానీతనిజపక్షజయ! ప్రభో! |
గజవక్త్రాదిభిశ్శ్లాఘ్య! భజతః కురు మే దయాం || 70 ||

భుజమూలే పురా ధృత్వా గజతుల్యగతీ ప్రభూ |
భజతాదితి సుగ్రీవం భజమానమహం భజే || 71 ||

కార్యాలయే నరాః కేచిత్ వార్యాదిసదృశాః స్థితాః |
ఆర్యాలయానుకంపాయా వార్యాస్తాన్ బాధనాన్మమ || 72 ||

నార్యాసక్తిర్న తే ధీర! కార్యాణాం సాధేఁ క్షమ! |
ఆర్యాసక్తా సదా ధీస్తే కార్యాస్మిన్ కరుణా త్వయా || 73 ||

పుచ్చవహ్నిముపాదాయ స్వచ్ఛలంకాపురీం దహన్ |
కచ్చపం చాదిమం వోఢా యచ్చతాత్ కుశలం మమ || 74 ||

భేషజాద్రిభుజో భాతి వేషమానుషసక్తధీః |
కోషపూరకవీక్షాఢ్యో ద్వేషలోభాదివారకః || 75 ||

తరుభంజనదక్షేన హ్యురువిక్రమ! పాణినా |
కురు భంజనమస్మాకం కరుణాకర! పాప్మనాం || 76 ||

పరపూర్దహనే దక్ష! వరవాల! కపీశ్వర! |
గరతుల్యాని పాపాని హరతాన్మామకాన్యపి || 77 ||

హరవీర్యసముద్భూత! పరసైన్యవినాశక! |
పరస్వే పరదారే చ హర మే విక్షణాదికం || 78 ||

గదయా మండితః పాణిః సదయా బుద్ధివృత్తయః |
మదమానవిహీనాస్తే గదహారీ త్వమేవ మే || 79 ||

మారుతే స్థలనం తే నో ఊరుజాతాదిదర్శనే |
చారుతే వర్ణితేత్యాహుః చారు మే త్వం వ్రతం కురు || 80 ||

అవినీతా ఇమే ధూర్తా అవినీతాఽత్ర తే స్థితిః |
భవితేతి క్షిపన్నాతి సవిత్రా గురుమాన్ కపిః || 81 ||

వినతాపౌత్రవీర్యాణి వినతాపుత్రసారథౌ |
వినతో వర్ణయన్నాతి వినతే క్షేమదః కపిః || 82 ||

మండలం మమ భిత్త్వాఽగాత్ చండవేగస్స చాఽండజః |
పుండరీకాక్షదృష్ట్యేతి చండరశ్మివచో భజన్ || 83 ||

వీర ఏష రతో నిత్యం నీరజాయతలోచనే |
సూరశిష్యో నతం పాతు శూరవర్యాభివందితః || 84 ||

ధనుషా భూషితే సక్తో హనుమాన్ వారయేన్మమ |
అనుయాతాంగదో నిత్యం అనుయాతాంగనా మతీః || 85 ||

హనుభూషణానామాసౌ తనుభూషణదర్శనాత్ |
నను తద్దంపతీ గోష్టా క్వ ను తత్సదృశో భవేత్ || 86 ||

ఋక్షరాజవచోవృద్ధో రక్షసాం పురమాశ్రితః |
అక్షముఖ్యరిపుధ్వంసీ రక్షణం తనుతాన్మమ || 87 ||

రామస్య చరితం ప్రోచ్య సామవాగ్ భరతం కపిః |
గ్రామం నందిముఖం ప్రాప్య క్షేమసంయుక్తమాతనోత్ || 88 ||

యథాఽయం ప్రణతానస్మాన్ తథా వితనుతాం సదా |
కథామేతాం హృది న్యస్య పథా యాతోఽసతామపి || 89 ||

అంజనాచలవాసీ చ కంజనాభహర్షిర్హరిః |
అంజనాగర్భసంభూతో భంజకౌ పాప్మనాం మమ || 90 ||

అగ్రీవాన్ రాక్షసాన్ కృత్వా సుగ్రీవప్రీతికృత్ కపిః |
సుగ్రీవః పంచవక్త్రైర్మాం సుగ్రీవం తనుతాం నతం || 91 ||

గీతాన్ సారథీనా సర్వాన్ శ్రోతాఽయం కేనచిత్ కపిః |
సీతాం శ్రీరామవృత్తాంతైః పాతా మాం పాతు సర్వదా || 92 ||

వాతస్య తనయో లోకే తా తతుల్యబలః కపిః |
జాత ఏష సదా రక్షేత్ వాతరోగాదిమజ్జనం || 93 ||

5. అర్చామూర్తిప్రకరణం

కేసరిక్షేత్రజో వక్త్రే కేసరీంద్రం పురో దధత్ |
కేసరీంద్రౌ నిజాస్యేషు భాసతే నామపర్వతే || 94 ||

నరసింహే రతో నిత్యం నరసింహం పురో దధత్ |
పురం చోలహరేః కుర్వన్ వరం భాతి వరప్రదః || 95 ||

విశ్వరూపధరో భాతి విశ్వమంగలదః కపిః |
విశ్వరక్షకేశానాం విశ్వవందితమందిరే || 96 ||

తుంగమూర్తిరయం భాతి నంగనల్లార్పురే హరిః |
అంగ! వక్త్రే హరిం పశ్యన్ మంగలాని దదన్నతే || 97 ||

ద్వాదశశ్రీతనోః ఛాత్రః ద్వాదశోఽనుచరైరయం |
తా దశాననమాః హర్తా మే దయేత పురీస్థితః || 98 ||

ఆధివ్యాధిహరో దేవః యో ధియా భజతో మమ |
సాధితశ్రీర్జలం దత్వా లోధివీథ్యాలయాంధుతః || 99 ||

ఆహరన్ కూపపాథో మే మేహర్-చంద్-స్వాపణే స్థితః |
శ్రీహరేః పార్శ్వగో రక్షేత్ శ్రీహరిర్మారుతిస్సదా || 100 ||

వైకుంఠవిమోఖోఽప్యేష వైకుంఠపతిసేవకః |
వైకుంఠసుఖదో మేఽత్ర వైకుంఠకలికల్మషః || 101 ||

ఇతి కరుణాకరకవినా కలితే ప్రాసాతిసుందరే శతకే |
వైకుంఠాధిపనిలయే సేవ్యో జషతాం స సుందరో నామ్నా || 102 ||

మంగలాయతనే సక్తం సుందరం ప్రతి నిర్మితం |
సుందరం శతకం దద్యాత్ మంగలం పఠతామిదం || 103 ||

రంగలక్ష్మణప్రత్యయాఖ్యయా శాస్త్రసాహితీవల్లభః కవిః |
రంగలక్ష్మణాచార్యనిర్మితం గవ్యలేపనం తం జగౌ కపిం || 104 ||

|| ఇతి నవనీతహనుమత్ శతకం సంపూర్ణం ||